

АНОТАЦІЯ

Яценко В. Р. «Майдан — 2014» Валентина Сильвестрова: поетика композиції. — Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проекту на здобуття творчого ступеня доктора мистецтв за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). — Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Київ, 2023.

Мета роботи — виявити поетику композиції унікального за жанровими параметрами хорового твору «Майдан — 2014» В. Сильвестрова.

Об'єкт дослідження — хоровий твір Валентина Сильвестрова «Майдан — 2014» у контексті основних жанрово-стильових параметрів творчості композитора.

Предмет дослідження — поетика композиції хорового циклу «Майдан — 2014».

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що монументальний хоровий твір В. Сильвестрова «Майдан — 2014» вперше розглянуто в аспекті специфіки його жанрових та композиційних чинників, за допомогою яких розкриваються фундаментальні принципи утворення художньої цілісності. Уперше об'єктом дослідження постає «Майдан — 2014» В. Сильвестрова, у якому в цілісній художній формі поєднано прийоми, типові для традицій національної і західноєвропейської музичних культур. Концентрація уваги на дослідженні поетики композиції «знакового» хорового опусу В. Сильвестрова дає змогу вписати його в загальний контекст творчості композитора і трактувати як закономірний і водночас новий етап художньо-естетичного і стильового виявлення творчої індивідуальності митця.

Практичне значення роботи. Матеріали наукового обґрунтування можуть бути використані у навчальних курсах з історії української музики,

хорової літератури, аналізу музичних творів, у подальших дослідженнях з тематики роботи, а також у практичній роботі музикантів-виконавців — інтерпретаторів хорової творчості В. Сильвестрова.

У **першому розділі** розглянуто цикл хорових циклів «Майдан — 2014» у контексті художньо-естетичних принципів і жанрово-стильових параметрів творчості В. Сильвестрова, визначено основні підходи до аналітичних процедур дослідження поетики його композиції.

У **другому розділі** визначено загальні композиційні особливості твору «Майдан — 2014», доведено фундаментальне значення «Гімну» як смислового стрижня композиції, виявлено її жанрово-стильові параметри.

У висновках зазначено, що внутрішні і «зовнішні» плани об'єднання монументального хорового полотна утворюють цілісну композицію, у якій функціонують прийоми наскрізного розвитку, а жанрові й образно-емоційні контрасти, якими завжди визначаються співвідношення частин у циклічній формі, постають невід'ємними складниками художнього цілого. Структура циклу містить такі жанрові моделі організації музичного матеріалу, що пов'язані зі сферою виявлення духовної величі та просвітленої подяки, вічної пам'яті й безкінечного суму за втратою, гнівного переживання та ліричного співчуття. Об'єднання їх наскрізним образом «Гімну» утворює цілісну композицію. У результаті виникає багатоплановий смисловий конструкт «Майдан — 2014», який розгортається в широкому поліжанровому й полісемантичному полі як динамічна система взаємодії константних мовних елементів (наскрізних звуковисотних опор, фактурних одиниць, мотивів, ритмічних структур тощо).

Ключові слова: творчість Валентина Сильвестрова, творча індивідуальність митця, художньо-естетичні принципи, художня цілісність, «Майдан — 2014», цикл, жанрові особливості, стильові параметри, поетика композиції, хор *a cappella*.

ABSTRACT

Yatsenko V. R. “Maidan — 2014” by Valentin Silvestrov: the poetics of composition. — Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Scientific substantiation of the creative art project for obtaining the creative degree of Doctor of Arts in the specialty 025 “Musical Art” (field of knowledge 02 “Culture and Art”). — Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music. Kyiv, 2023.

The purpose of the work is to reveal the poetics of the composition of V. Silvestrov’s choral work “Maidan — 2014”, unique in terms of genre parameters.

The object of the study is Valentyn Sylvestrov's choral piece “Maidan - 2014” in the context of the main genre and style parameters of the composer's work.

The subject of the study is the poetics of the composition of the choral cycle “Maidan - 2014”.

The scientific novelty is determined by the study of the monumental choral work of V. Silvestrov “Maidan — 2014” in terms of the specifics of its genre and compositional factors, revealing the fundamental principles of the formation of artistic integrity. For the first time, the object of study is “Maidan — 2014” by V. Silvestrov, which combines in a holistic artistic form techniques that are typical of the traditions of national and Western European musical cultures. Concentration on the study of the poetics of the composition of the “iconic” choral opus of V. Silvestrov allows to fit it into the general context of the composer’s work and interpret it as a natural and, at the same time, new stage of artistic, as aesthetic and stylistic expression of the artist’s creative personality.

Practical meaning of work. Materials of scientific justification can be used in educational courses on the history of Ukrainian music, choral literature, analysis of musical works, in further research on the subject of the work, as well as in the

practical work of musicians-performers — interpreters of V. Silvestrov's choral works.

The first section considers the cycle of choral cycles “Maidan — 2014” in the context of artistic and aesthetic principles and genre and style parameters of V. Silvestrov’s work, identifies the main approaches to the implementation of analytical procedures for studying the poetics of his composition.

The second section identifies the general compositional features of the work “Maidan — 2014”, proves the fundamental importance of the “Anthem” as the semantic core of the composition, identified its genre and style parameters.

The Conclusions state that the internal and “external” plans of combining the monumental choral canvas form a coherent composition in which the techniques of end-to-end development function, and genre and image-emotional contrasts, which always mark the ratio of parts in cyclical form, become integral components. artistic whole. The structure of the cycle includes such genre models of organization of musical material, which are related to the sphere of spiritual greatness and enlightened gratitude, eternal memory and infinite sorrow for loss, angry experience and lyrical compassion. Combining them through the "Hymn" forms a coherent composition. As a result, there is a multilayered semantic construct “Maidan — 2014”, which unfolds in a broad multi-genre and polysemantic field as a dynamic system of interaction of constant language elements (through pitch supports, textural units, motifs, rhythmic structures, etc.).

Keywords: Valentin Silvestrov's creativity, creative individuality of the artist, artistic and aesthetic principles, artistic integrity, «Maidan — 2014», cycle, genre features, style parameters, poetics of composition, choir *a cappella*.